

TESAB BÜLTEN 36

Mayıs 2023

TESAB Bülten 3 yaşında;

2020 yılı mayıs ayında sizlerle ilk kez buluşan TESAB Bülten bu sayımız ile üç yaşına ulaştı. İlk sayımızdan bu yana bizi takip eden sektör paydaşlarımıza teşekkür ederiz.

26 Nisan günü TPAO Genel Müdürlüğü Konferans Salonunda TESAB yayınlarının tanıtımı yapıldı. 2021 yılından bu yana 5 kitap ve 1 bilimsel dergimizi sektör incelemesine sunan TESAB yayınlarını hazırlayan ve katkı koyan tüm uzmanlara teşekkür ederiz. 11-13 Ekim 2023 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenecek 4. SEERC Konferansı için hazırlıklar hızla devam ediyor, detaylar bültenimizde yer aldı.

Haziran ayında yeni sayımızda buluşmak dileği ile...

Ayten SÜMER
TESAB Koordinatörü

BÖLÜMLER

- > TESAB
- > İNFOGRAFI
- > AKKUYU NGS "NÜKLEER TESİS" STATÜSÜNE KAVUŞTU
- > TESAB YAYINLARI SEKTÖRE TANITILDI
- > 4TH SEERC 2023 İSTANBUL KONFERANSI
- > 2023 YILI İLK TESAB e-SOHBET'İ DÜZENLENDİ
- > EURELECTRIC
- > CIGRE TÜRKİYE
- > ENERJİ SEKTÖRÜNDE YENİ YAYINLAR
- > ÜYELERİMİZDEN HABERLER
- > MAYIS-HAZİRAN-TEMMUZ 2023 ETKİNLİKLER

19 MAYIS

ATATÜRK'Ü ANMA GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

Kutlu Olsun

TESAB

Türkiye Elektrik Sanayi Birliği 20.06.2005 tarih ve 2005/9060 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile elektrik enerjisi sektöründe faaliyet göstermek üzere kurulmuş Sivil Toplum Kuruluşudur. Ülkemizi EURELECTRIC ve CIGRE'de temsil etmektedir. Misyonu; bu kuruluşların çalışmalarına katılım sağlamak ve bu platformda edinilen tecrübe ve bilgileri üyeleri ile paylaşmaktır.

eurelectric
Türkiye

NÜKLEER ENERJİ HAKKINDA

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

- › Dünyadaki ilk ticari nükleer santral **1950**'lerde işletilmeye başlandı,
- › Dünya elektrik ihtiyacının **%10'u 440** nükleer santraldan karşılanıyor,
- › Dünyadaki ikinci düşük karbon enerji kaynağı nükleer enerjidir (**2020** yılı toplamında **%26**)
- › **50+** ülkede **220** araştırma reaktöründe nükleer enerji kullanılmakta, ilaveten bu reaktörler tıbbi ve endüstriyel isotop üretimi ve eğitim amaçlı kullanılmaktadır.

İŞLETİLEN REAKTÖRLER

391,699 MWe

İNŞAA HALİNDEKİ REAKTÖRLER

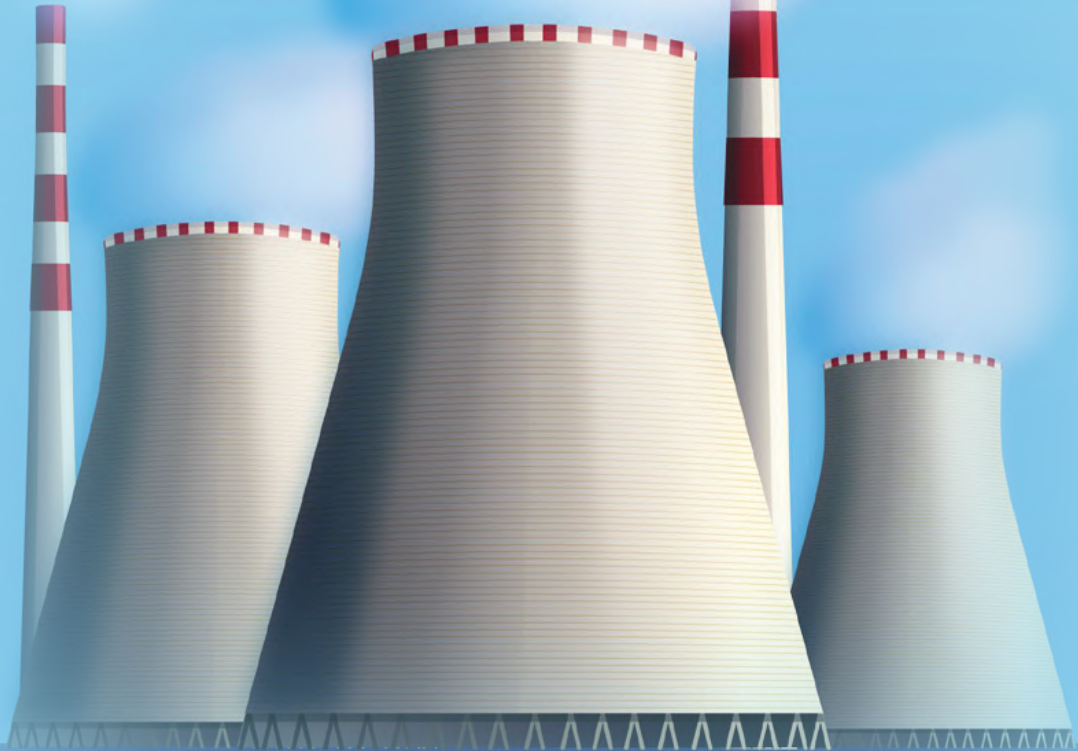

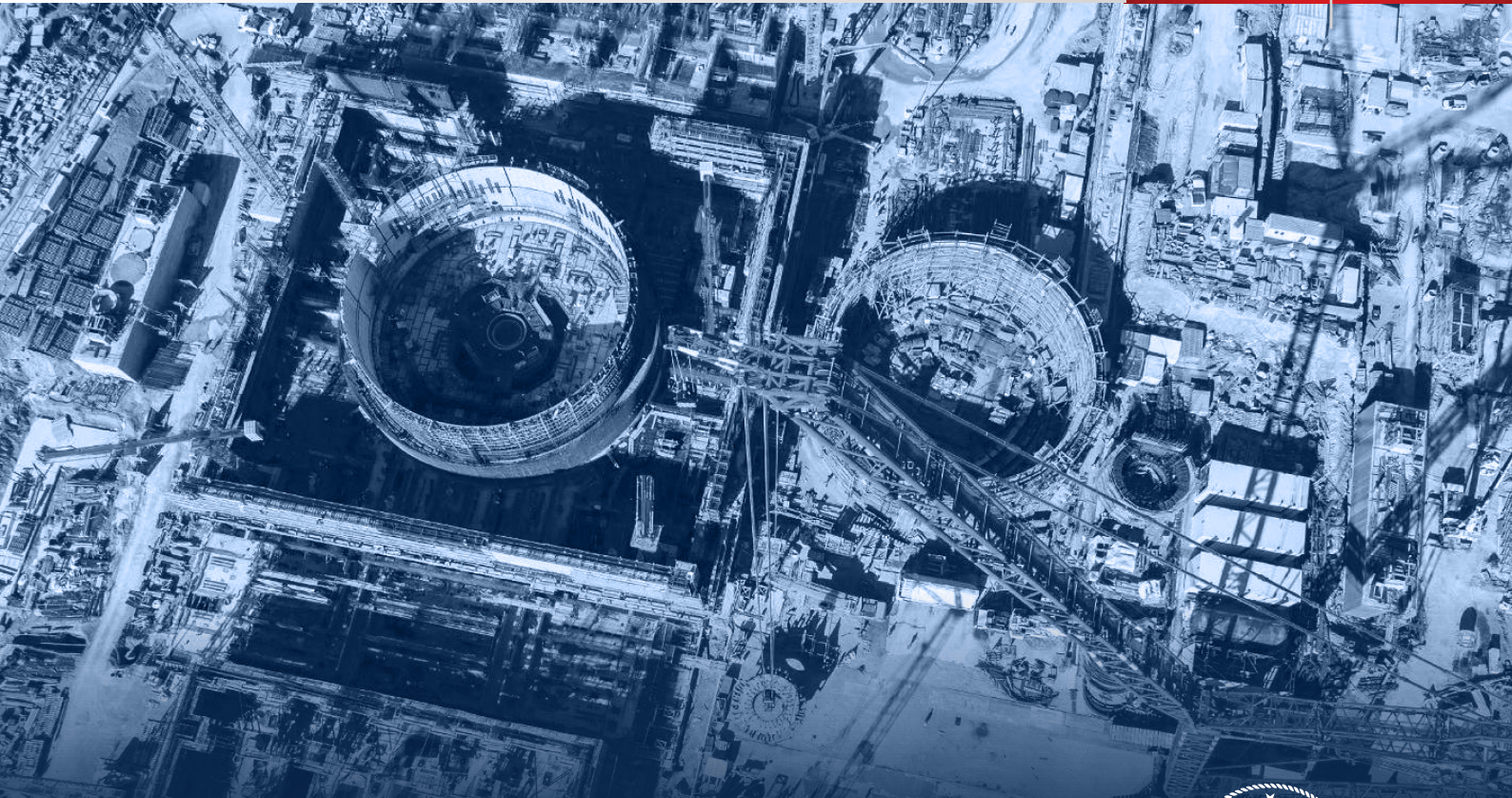
61,779 MWe

KAPATILAN REAKTÖRLER

105,244 MWe

AKKUYU NGS “NÜKLEER TESİS” STATÜSÜNE KAVUŞTU

2010 yılında sözleşmesi imzalanan 2018 yılında temeli atılan ve şuan 4 reaktörün de inşaatı devam eden Akkuyu NGS ilk taze yakıt getirme töreni 27 Nisan 2023 günü yapıldı. İlk reaktörün yapılacak ön testlerin hazırlıklarının ardından işletmeye başlaması planlanan Akkuyu NGS’inde toplam 80 yıllık işletme süresinde güvenilir, kesintisiz, sürdürülebilir ve çevre dostu olarak üretilen yılda 35 milyar kWh elektrik enerjisi ülkemiz enerji ihtiyacının yaklaşık %10’unu karşılayacak.

Mersin ili Gülnar ilçesi Büyükeceli bölgesinde yapımı devam eden Akkuyu NGS inşaat ve montaj çalışmalarının yüzde 40’ı Türk şirketlere ait olup, şimdiye kadar 400’ü aşkın Türk şirketi sahada hizmet sağladı. Türkiye, projenin geliştirme ve işletme aşamalarında Türk şirketlerinin ve Türk çalışanlarının olmasına önem veriyor.

<https://enerji.gov.tr/haber-detay?id=21145>

eurelectric
TürkiyeTÜRKİYE
ELEKTRİK
SAYIŞI
BİRLİĞİ
TESABcigre
Türkiye**ENERJİDE DÖNÜŞÜM**

VE

TESAB YAYINLARI LANSMANI**26 NİSAN 2023**

TPAO CEVAT EYÜP TAŞMAN KONFERANS SALONU

TESAB YAYINLARI SEKTÖRE TANITILDI

26 Nisan 2023 günü TPAO Konferans Salonunda yapılan “Enerji Dönüşümü ve TESAB Yayınları Lansmanı” etkinliğinde birisi süreli bilimsel dergi olan altı TESAB Yayını sektöre tanıtıldı.

Dünyada enerji sektörünün geleceği için tartışılan ve geleceğe yön verecek konuları ele alan, sektördeki bilgi birikimine katkıda bulunmayı hedefleyen kitaplar kendi alanlarında Türkçe olarak yayımlanan “İLK” eserler olarak da öne çıkıyor ve enerji sektörünün bilgi birikimine büyük bir katkı sunmayı hedefliyor.

TESAB Yönetim Kurulu Başkanı Dr. İzzet ALAGÖZ’ün açılış konuşması ile başlayan programa yaklaşık 180 kişi katıldı. Konuk konuşmacı MUSIAD Enerji ve Çevre Kurulu Başkanı M. Altuğ Karataş’ın “Yeşil Dönüşüm Ekonomisi” konulu sunumu ile katılımcıları yeşil dönüşüm, elektrifikasyon, enerji verimliliği gibi konularda bilgilendirdi.

Programın ikinci bölümünde TESAB bünyesinde oluşturulan çalışma gruplarında, gönüllülük esasında yer alan uzmanlar tarafından hepsi sektörün geleceğine yön verecek konu başlıklarında yayımlanan beş kitap ve bir süreli bilimsel dergi yayımı, Moderatörlüğü TESAB Koordinatörü Ayten Sümer tarafından yürütülen oturumda katılımcılara tanıtıldı. Her biri bir panel konusu olan yayımlar hakkında katılımcılar kısaca bilgilendirildi.

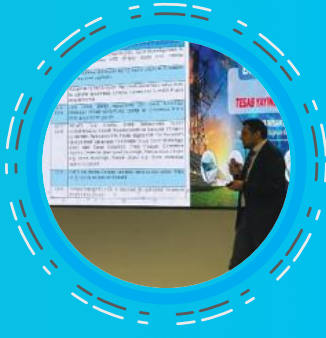
Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Türkiye Elektrik Enerjisi Sektörü Değerlendirmesi

(Dr. İsmail Ergün – Yeşil Mutabakat ÇG Başkanı)

SMR Küçük Modüler Reaktörler

(Cülcan Koca – Termik ve Nükleer ÇG Başkanı)

Enerji Depolama Teknolojileri ve Pompaj Depolamalı HES Projeleri

(Mustafa Özan İlaslı – Hidro ÇG Üyesi)

Taksonomi: Avrupa Birliği Taksonomi Mevzuatı Çerçevesinde Türkiye Elektrik Enerjisi Sektörünün Değerlendirilmesi ve Dünyadan Örnekler

(Selma Ülker – Sosyal Sürdürülebilirlik ÇG Başkanı)

Kömür Politikaları

(Halil Korutürk Özcan – Çevre Koruma ÇG Başkan Yrd.)

TEPES (Turkish Journal of Electrical Power and Energy Systems - www.tepesjournal.org)

(Prof. Dr. Belgin Emre Türkay – Baş Editör)

Etkinlikte yapılan sunumlar için:

<http://www.tesab.org.tr/duyurular/134-tesab-yayimlari-lansman> ➔

TESAB Yayınlarının tamamına <http://www.tesab.org.tr/yayinlar/tesab-yayinlar> linkinden ücretsiz olarak ulaşılabilir, kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

4th SEERC 2023 İSTANBUL KONFERANSI

4th SEERC CONFERENCE İSTANBUL

CIGRE'nin en geç bölgesel konseyi olan Güneydoğu Avrupa Bölgesel Konseyi (SEERC) 2021-2023 dönem başkanlığı CIGRE Türkiye Ulusal Konseyi tarafından yürütülmektedir. Kasım 2021'de Avusturya'dan alınan dönem Başkanlığı geleneksel olarak dönem başkanı olarak ülkemiz evsahipliğinde düzenlenen konferans ile Bosna-Hersek'e devredilecektir.

ELEKTRİKLİ MAKİNELER VE GÜÇ ELEKTRONİĞİ

OTOMASYON VE KONTROL

ELEKTRİK İLETİMİ

ENERJİ DÖNÜŞÜMÜ

ENERJİ ÜRETİMİ

DAĞITIM SİSTEMLERİ VE AKILLI ŞEBEKELER

11-13 Ekim 2023 tarihlerinde WOW Hotel ve Kongre Merkezinde düzenlenecek konferansa 17 ülkeden üyelerin yanı sıra, güç sistemleri sektöründen işletici, üretici, tedarikçi gibi firma temsilcilerinden 500'ün üzerinde katılımcı beklenmektedir. Konferans programında bildiri oturumları, poster sunumlar, güç sistemleri alanında özel oturumlar, konuk konuşmacılar yer alacak, ayrıca üye ülke enerji bakanlarının davet edileceği konferansta "ministers roundtable" düzenlenerek ülkelerin enerji sektörü geleceğine yönelik politikaları konuşulacaktır.

Konferans teması altı konu başlığında kabul edilen "özet bildiriler" için "tam metin teslim tarihi:

30 Mayıs 2023

Konferansa kayıt yaptırdınız mı?

www.seercturkiye2023.com

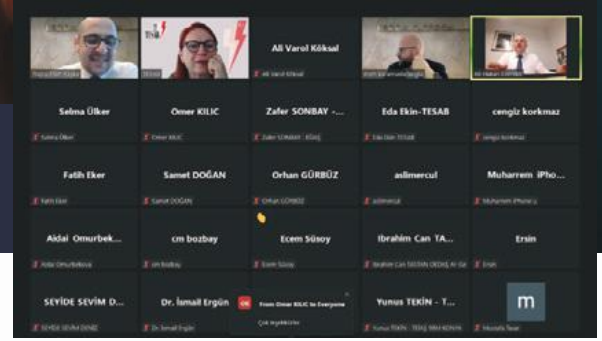

TESAB Sohbet

2023 YILI İLK TESAB E-SOHBET'İ DÜZENLENDİ

2020 yılında başladığımız TESAB e-Sohbet etkinliklerimizin bu yıl ilki 04 Mayıs 2023 günü düzenlendi. Erdem&Erdem Hukuk'tan Av. Mert Karamustafaoğlu ve Av. Rüştü Mert Kaşka Eurelectric Türkiye Müşteriler ve Yeni Hizmetler ÇG Başkanı Ali Hakan Everekli Moderatörlüğünde "Elektrik Sektöründe Değişen Dinamikler: Rekabet ve Enerji Verimliliği" hakkında katılımcıları bilgilendirdi.

45 katılımcının olduğu etkinlikte Av. Mert Karamustafaoğlu tarafından Rekabet Hukuku, hakim durumun kötüye kullanılması ve sonuçları, rekabet hukukuna aykırılık yaptırımları, enerji sektöründe rekabet hukukunun alanları, elektrik, doğalgaz ve akaryakıt sektörlerinde rekabet, enerji verimliliği kavramı ve hukuksal altyapısı, Enerji Performans Sözleşmeleri (EPS), Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketleri (Energy Service Companies - ESCO) uygulamaları, tarafların yükümlülükleri, süreç, değişik alanlarda enerji verimliliği önlemleri (belediyeler, üniversiteler, okullar, hastaneler, konutlar, endüstriyel tesisler) enerji kimlik belgesi hakkında geniş ve kapsamlı bir bilgilendirme yapmıştır. Av. Rüştü Mert Kaşka ise lisanssız tesis kurulumuna dayalı EPS'ler, temel risk paylaşımı konuları hakkında bilgilendirme yaptı.

Neden Enerji Verimliliği

- ❖ Doğal Kaynakların Tükенmesi
- ❖ İklim Değişikliği
- ❖ Çevre Kirliliği
- ❖ Enerji Maliyetlerindeki Artış
- ❖ Küresel Isınma
- ❖ Karbon Salınımı
- ❖ Dışa Bağımlılık Sorunu
- ❖ Pandemi ve Tedarik Zincirlerindeki Sorunlar
- ❖ En Ucuz Enerji Kaynağı - Verimlilik
- ❖ Artan Talebin karşılanması
 - Arzı artırmak
 - Talebi Azaltmak (Verimlilik)

**Elektrik Sektöründe Değişen Dinamikler:
"Rekabet ve Enerji Verimliliği"**

Moderatör: Ali Hakan Everekli
Müşteriler ve Yeni Hizmetler ÇG Başkanı

Av. Mert Karamustafaoğlu

Av. Rüştü Mert Kaşka

4 Mayıs 2023
10.00-11.30

Meeting ID: 850 6993 7698
Passcode: TESABTR

Kaçırılanlar ve yeniden dinlemek isteyenler için TESAB Youtube kanalında:
<https://www.youtube.com/watch?v=bMnTutG5yrl>

UNDP DE6: SIFIR KARBON İÇİN KELEBEK ETKİSİ PROJESİ DİJİTAL TASARIM KAMP VE YARIŞMASI

EÜAŞ-TESAB ve Ostim Enerjik paydaşlığında hazırlanan, Türkiye'nin en önemli iletişim, güzel sanatlar ve eğitim fakültelerinin de dâhil olarak büyüdüğü 'Sıfır Karbon Okuryazarlığı Projemiz', 12 aylık sürecin sonunda renkli bir final etkinliğine hazırlanıyor. Ödüllü bir tasarım kampı ve yarışması ile insanların görsel mesajları daha kolay algıladığı günümüz dünyasında iklim değişikliği ile hayatımıza giren birçok terim ve kavramın görselleştirilmesi, bu alanda ulaşılmak istenen tüm potansiyel kitlelere erişiminin sağlanması hedefiyle hazırlanan bu final etkinliği 05-06 Haziran 2023 tarihlerinde Ankara TED Üniversitesi'nde düzenleniyor.

Yarışmanın temel amacı;

- İklim değişikliği ve iklim krizi ile literatüre giren kavramların görselleştirilerek tanıtılması,
- Türkiye'nin sıfır karbon hedefleri doğrultusunda bilgilendirici içeriklerin üretilmesi,
- İklim değişikliği kapsamında toplumda somut davranış değişikliği yaratma potansiyeli olan dikkat çekici içeriklerin üretilmesi,
- Yarışmacıların ilgili alanda elde ettikleri birikimlerini özgün bir biçimde sunmalarını sağlayarak, üretkenliklerinin desteklenmesi ve farklı kesimlerin iklim değişikliğinin ve sıfır karbon hedeflerinin farkına varması olarak belirlenmiştir.

Sezer AKSOY
Proje Koordinatörü

Yarışma Ödülleri

- 1. Takım = 5.000,- TL
- 2. Takım = 3.000,- TL
- 3. Takım = 1.500,- TL
- Mansiyon (3 adet) : 500,- TL

Kamp ve ödül töreni etkinliği
05-06 Haziran 2023
TED Üniversitesi Kampüsü

Kamp İçin Ne Tasarlayabilirim?

Yarışmada finalist olmak ve tasarım kampımıza katılmak için listedeki önerilerimize göz atabilir ya da kendi yaratıcılığınla kendi tasarımını gönderebilirsin.

- Afiş
- Poster
- İnfografik
- Eğitim Materyali
- Süper Kahraman
- Fotoğraf Düzenleme

www.de6turkiye.com

Nasıl Başvurabilirim?

- 2 kişilik takımı kor.
- Tasarım yapacağın konuyu belirle.
- Belirtilen formatlardan birini seç.
- Örnek tasarımını hazırla.
- Web sitesinden bemen başvurusunu tamamla.

www.de6turkiye.com

DANIŞMANLAR 05-06 Haziran 2023 TED Üniversitesi, Ankara

EGE ÜNİVERSİTESİ
HALKLA İLİŞKİLER VE TANITIM BÖLÜMÜ

Doc. Dr. Dilem Özcanlar

“ Ege Üniversitesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü’nde yürütölmekte olan Gelişimlik ve Yaratıcılık ile Sürdürülebilirlik ve Kalıtım derslerinin 2023 Bahar Dönemi’nde projemizle nasıl edildi ve öğrencilerle birlikte projeler hazırlayan Doc. Dr. Dilem Özcanlar bildirir! ”

www.de6turkiye.com

KONUŞMACILARIMIZ 05-06 Haziran Ankara TED Üniversitesi

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
İKLİM ODAKLI İLETİŞİMDE TASARIM

Prof. Dr. G. Senem GENÇTÜRK HIZAL

“ Halkla İlişkiler ve reklam alanında ulusal ve uluslararası akademik çalışmalarını sürdüren Hızal, sosyal alanlarda dersler vermektedir, danışmanlık yapmaktadır, çeşitli yarışma ve projelerde jüri üyesi olarak yer almaktadır. Halkla İlişim Fakültesi İletişim Tasarım Bölüm Başkanı’lığı görevini yürütmektedir. ”

www.de6turkiye.com

PROTOKOL KONUKLARIMIZ 05-06 Haziran 2023 TED Üniversitesi, Ankara

TESAB
TÜRKİYE ELEKTRİK SANAYİ BİRLİĞİ
KOORDİNATÖR

Ayten SÜMER

“ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğünde Daire Başkanı olarak görev yaptı. 2010 yılından bu yana Enerjetic ve ÇİGAS Türkiye Ulusal Komitesi olan Türkiye Elektrik Sanayi Birliği (TESAB) Koordinatörlüğüne yürütmektedir. ”

www.de6turkiye.com

Yarışmada finalist olarak seçilen 20 üniversite öğrencisi EÜAŞ’tan, STK’lardan ve üniversitelerimizden uzman ve akademisyenlerle bir araya gelerek tasarım, iklim iletişimi ve sıfır karbon hedefleri doğrultusunda birçok sunum dinleyecek, farklı atölyelere katılacak ve 24 saat boyunca final tasarımlarını tamamlamaya çalışacaklardır.

Yarışma; dijital afiş/poster/infografik/eğitim materyali/fotoğraf düzenleme vb materyalleri ele alan tek bölümlü bir yarışma olarak dizayn edilmiştir. Tasarımlar el çizimi, infografik, illüstrasyon, fotoğraf ve herhangi bir dijital programda üretilmiş bir tasarım olacaktır. Yarışmaya katılan ekipler 2 kişiden oluşarak 2 gün boyunca EÜAŞ, TESAB ve TED Üniversitesi tarafından ağırlanacak ve ödül töreninde tasarımlarını sunma fırsatı bulacaklardır.

JÜRİ ÜYELERİMİZ 05-06 Haziran Ankara TED Üniversitesi

İKLİMİ ANLAMAK & İKLİMLE YÜZLEŞMEK

Prof. Dr. Erol Nezih ORHON

“ AB İklim Ekişi Prof. Dr. E. Nezih ORHON 06 Haziran 2023 saat 15:00’te yarışma finalistlerimizle buluşuyor ve İklim İletişimi atölyesi ile katılımcılara farklı bir bakış açısı kazandırıyor. ”

www.de6turkiye.com

JÜRİ ÜYELERİMİZ 05-06 Haziran 2023 TED Üniversitesi, Ankara

TED ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANI

Prof. Dr. Yüksel KAVAK

“ Eğitim yönetimi profesörü olan Dr. Kavak’ın, eğitim politikaları, temel eğitim, Bologna süreci, online öğrenimi ve birçok alanına yaptığı çalışmalar, MES’İN KENÇEP, İM ve Avrupa Komisyonu ile yürüttüğü Hayatı Niclar Çatık, Çocuk Dostu Okul projelerine danışmanlık yapmıştır. ”

www.de6turkiye.com

KONUŞMACILARIMIZ 05-06 Haziran Ankara TED Üniversitesi

UNDP DEĞ
İKLİM İLETİŞİMİ VE SIFIR KARBON OKURYAZARLIĞI

Sezer Aksay

“ İklim, kültürel diplomasi, medya ve iletişim alanlarında 2015-2020 yılları arasında ulusal ve uluslararası 40’den fazla projeyi hazırladı. 2018 yılında Güney Amerika’da, Colorado Üniversitesi’nde başyönlü olduğu iklim iletişimi kampanyası UNDP Proje Yürütücüsü olarak Türkiye’de de devam etmektedir. ”

www.de6turkiye.com

Bu kapsamda etkinliğin yapılacağı alanda iki gün boyunca;

- Yaşar Üniversitesi, Ostim Teknik Üniversitesi ve Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi’nden öğrencilerin şimdiye kadar ürettiği çalışmaların sergisi,
- Ortak Geleceğimiz Araştırma, İletişim ve Dayanışma Derneği ile ortak proje ekibi tarafından ortak yürütülen ve Uşak ilinde ortaokullar arası gerçekleştirilen “iklim değişikliği farkındalığı” temalı resim yarışmasına katılan eserlerden bir seçki,
- Dünyaca uygulanan geri dönüşümün 3R’si (reduce, reuse, recycle) isimli hareket bağlamında, kullanımının azaltılması gereken, tekrar kullanılabilir ve geri dönüştürülebilir atıkların “ileri dönüşüm” sergisi ve birçok farklı çalışma yer alacaktır.

05-06 Haziran’da düzenlenecek kampta İklim Değişikliği, İletişim, İklim Odaklı Eğitim ve Tasarım konusunda birçok başarılı ve uzman isim de bizlerle olacak. Yarışma’nın detayları, jüri üyeleri ve şartname detaylarına ulaşmak ve sıfır karbon için kelebek etkisine katılmak için projenin resmi web sayfası olan www.de6turkiye.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

ENERJİDE YEŞİL İNOVASYON

Bültenimizde Eurelectric Türkiye çalışma gruplarımız adına uzmanlar tarafından hazırlanan bilgilendirme yazılarını yayımlamaya devam ediyoruz. Aşağıdaki yazı Eurelectric Türkiye İnovasyon ve Dijitalleşme ÇG adına hazırlanmıştır.

Mutlu BEKTAŞ
İnavitas Enerji A.Ş. Kıdemli Mühendis
Eurelectric Türkiye İnovasyon ve Dijitalleşme
Çalışma Grubu Üyesi

İklim değişikliği ile sürdürülebilir ve yenilikçi yöntemler geliştirmek, tüm sektörlerde olduğu gibi enerji sektörü için de kaçınılmaz hale gelmiştir. Günümüzde kullanılmakta olan yenilenebilir enerji kaynaklarının verimliliştirilmesi ve çevreye daha az zarar vermesi amacıyla yenilenebilir santral ürünleri ve sistem ekipmanlarının üretim süreçlerinde sürekli yenilik yapılmaktadır. Sadece yenilenebilir santralin tesisi ile değil, santralin operasyonel olarak aksamaması ve işgücü yönetiminde de karbon salınımı azalması için otomasyon odaklı çözümler geliştirilmelidir.

Küresel ölçekte yenilenebilir kaynakların yaygınlaştığı günümüzde, çarpıcı bir örnek olan 2030 yılında sera gazı emisyonlarını yaklaşık 1 gigaton diğer bir deyişle bir milyar metrik ton azaltmaya yönelik Enflasyon düşürme yasası Amerika Birleşik Devletleri'nde yürürlüğe gitmiştir. Bu ciddi regülasyon ile özellikle elektrik ve doğalgaz sektörü başta olmak üzere; üretim, iletim, dağıtım, toplayıcı ve perakende şirketleri açısından yatırımlarında sera gazı emisyon oranı önemli bir parametre haline gelmiştir. Gerek yatırım gerekse operasyonel maliyetlerin optimum bir şekilde finanse edilmesinde emisyon oranı ciddi rol oynamaktadır. Örneğin bir güneş enerji santrali ele alındığında; sahaya minimum operasyon, asgari oranda personel müdahalesi, öngörücü otomasyon sistemleri kullanımı ve talep-tahmin yazılımları kullanılması gibi çözümler emisyon oranını azaltacağı gibi operasyon maliyetlerini de düşürmektedir.

Güneş enerji santrali ilk yatırım aşamasında değerlendirildiğinde yüksek maliyetler ile karşılaşmakta ancak bu sistemler kısa sürede operasyonel maliyetleri ile başa baş noktaya ulaşmaktadır. İlk yatırım maliyetlerini eğer araştırma geliştirme projeleri aracılığıyla desteklenirlerse yeşil inovasyonun başarılı örneklerini gözlemleyebiliriz.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de ulusal destek programları tarafından teşvik-hibe çağrılarının yaygınlaştığı görülmektedir. Yerli ürün üretmenin yanında çevreye ve canlılara minimum zarar verecek çözümler geliştirmek, daha az enerji tüketen ürünlerin tasarlanması ve ürün ömürlerinin artırılması, iklim değişikliği ve yeşil inovasyon dönüşümünde önemli bir yere sahiptir.

İş süreçlerinin fikir aşamasından çıktının alınmasına kadar geçen ürün yaşam döngüsünde; kalite faktörü olarak, emisyon oranındaki değişim kıstas alınabilir. Bu kalite faktörü şirketlerin ve otoritelerin karnesi olarak kullanılabilir. Her yeni iş ve süreç başlangıcında bu oranının azaltılacağına taahhüdü, kültürel olarak da bu edinim gerçekleşmesinde bağlayıcı olacaktır. Emisyon oranının düşürülmesi kalite faktörü olarak değerlendirilebileceği gibi belge-sertifikasyon ya da küresel ölçekte göreceğimiz kripto token uygulamaları ile maddiyat ve itibar açısından sürdürülebilirliğin teşvik edilmesini sağlamak da verimli bir karar olur.

Enerjide yeşil inovasyon için dikkat edilmesi gereken örnek ölçütler;

Kullanılan ekipmanların belge, standartlara uyumu ve sertifikasyonları,

Yenilenebilir enerji kullanım oranı,

Enerji depolama sistemleri kullanım oranı,

Karbon yakalama ve depolama sistemleri kullanım oranı,

Sistemlerin projeye uygunluğu, analiz, simülasyon ve fizibilitesi,

Enerji tüketim değerleri,

Kullanılan kaynak, türü ve oranı,

Bakım ve garanti süreleri,

Manuel-otomatik cihazlar adetleri,

Yazılım destekleyen sistemlerin adedi,

Primer kaynak erişimi,

Ekipmanların ömürleri,

Sistemlerin merkeze uzaklığı,

Esnek ve modüler sistemler,

Yalın ve anlaşılabilir yazılım, donanım ve algoritmaların kullanımı,

Bakım periyotları,

Personelin yetkinliği,

TATLI SU KAYNAKLARI KURUYOR VE BUHARLAŞIYOR, BUHARLAŞMAYI AZALTMAK VE ENERJİ ÜRETMEK MÜMKÜN

Tatlı su, dünyadaki su kaynaklarının %3'ünden daha azını oluşturur ve bunun sadece %1'i hazır olarak bulunur. Bu %1'lik kısmın sadece %3'ü insan tüketimi için kullanılabilir, tarım faaliyetleri ise, çevreden alınan tatlı suyun tümünün kabaca üçte ikisini kullanır.

Altuğ KARATAŞ
MUSİAD Enerji ve Çevre Sektör Kurulu Başkanı

Büyük şehirlerdeki bazı barajlar geniş yüzey alanlarına sahip sığ barajlar olup, bu durum buharlaşmayı önemli ölçüde artırmaktadır. İstanbul'da buharlaşma hesabına göre nisan-ekim aylarını kapsayan dönem için İstanbul barajlarına gelen toplam suyun ortalama olarak %22'si (yaklaşık 1/4) buharlaşıyor. Dünyadaki sıralamada olan önemli hidroelektrik barajlarımızda da buharlaşma kayıplarımız mevcut.

Açık su yüzeylerinden buharlaşmayı etkileyen güneş enerjisi, su sıcaklığı, doyma açığı, rüzgar hızı, baraj yüzey alanı, derinliği, kotu gibi pek çok meteorolojik, hidrolojik vb. değişken var. Baraj yüzeylerine GES kurulumunu dikkate sunmak istiyorum böylece, hem suyumuzu korumak hem de enerji üretmek mümkün. Hesaplamalara göre dünyadaki hidroelektrik rezervuarlarının %10'unu yüzer güneş panelleriyle kaplamak, yaklaşık 4.000 GW güneş enerjisi kapasitesi yaratabilir.

Ayrıca yüzen paneller suda daha serin olduğundan karada kurulan panellere göre yaklaşık %5 daha verimli olup, hidroelektrik barajları, elektriği tüketicilere ulaştırmak ve iletim maliyetlerini azaltmak için şebeke altyapısına zaten sahip olduğundan GES'ler için yeniden bir iletim alt yapısı oluşturmak gerekmiyor.

Güneş panellerini baraj gölü yüzeyinin sadece %2'sinin üzerine koymak, elektrik üretimini iki katına çıkarabilir. Bu konuda T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın hazırlıkları olduğunu biliyorum. En kısa sürede hem enerji kapasitemizin kullanılması hem de yaşam kaynağımız suyun kaybının önlenmesi için güzel haberleri bekliyoruz

EURELECTRIC

Elektrik Sanayi Birliği;

Avrupa'da elektrik enerjisi sektörünü temsil etmektedir. EURELECTRIC çalışma alanı, sektörü etkileyen tüm konuları kapsamaktadır. Üyeleri arasında bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlarken sektör uzmanları ile elektrik enerjisi alanındaki gelişmeleri yönlendiren, politika oluşturan ve geleceğe dönük öngörüler ortaya koyan bir sivil toplum kuruluşudur.

POWER SUMMIT 2023 – ENERJİNİN DENGESİ

Eurelectric tarafından her yıl haziran ayında düzenlenen Power Summit konferansı bu yıl 20-21 Haziran 2023 tarihlerinde Brüksel'de "Enerjinin Gücü" nottası ile gerçekleştirilecek. Eurelectric tarafından yapılan konferans duyurusu aşağıdadır.

Enerji, son 12 aydır siyasi gündemin üst sıralarında yer alıyor. İklim değişikliği, fiyatlar ve -güvenlik, sektörümüzün karşı karşıya kaldığı ve yeni bir Güç Dengesi yaratan başlıca zorluklardan sadece birkaçı. Kesin olan bir şey var ki, ileriye dönük tek bir yol var: Eşi görülmemiş seviyelerde temiz ve yenilenebilir elektrik sağlamak için birlikte çalışmak, Avrupa'nın enerji geçişini ve güvenliğini sağlamak için geçmiş yılların zorluklarını fırsatlara dönüştürmek.

#PowerSummit23'te üst düzey politika yapıcılar ve sektör liderleriyle tartışma fırsatını kaçırmayın:

- › Enerji geçişi Avrupa'nın güvenliğini nasıl artırıyor?
- › Uygun fiyatlı enerji ve sağlam yatırım sinyalleri çemberini nasıl kare haline getirebiliriz?
- › Karbonsuzlaştırma ve elektrifikasyon açısından son tahminler nelerdir?
- › Pazar tasarımının ne kadar yeniden düşünülmesi gerekiyor?
- › Müşterilerle en iyi şekilde nasıl etkileşim kurar ve talep tarafı esnekliğini ortaya çıkarırız?
- › Yatırımlar için izin süreçlerinin hızlandırılmasında ne kadar ilerledik?

Tüm bunlar ve çok daha fazlası için **#PowerSummit23**'te

<https://powersummit2023.eurelectric.org/>

**power
summit**
2023 Balance
of Power

20-21 June 2023
Brussels

“SUYUN YOLU”: AVATAR NEDEN HAKLIYDI!

Tıpkı Avatar'ın suyun yolunu kucaklaması ve gücünü son savaşı kazanmak için kullanması gibi, Avrupa da net sıfır hedefi için savaşıırken öyle olmalıdır.

Güneş parlamadığında ve rüzgar esmediğinde, su akmaya devam eder. Bu doğru, su yalnızca sürdürülebilir ve yenilenebilir enerji üretmek için değil, aynı zamanda enerjiyi depolamak ve ihtiyaç anında serbest bırakmak için de kullanılabilir ve bu zamanlar Avrupa'nın yakın geleceğinde giderek daha sık olacak. Rüzgar ve güneş, fosil yakıtları karışımdan atmaya devam ederken, yenilenebilir enerjinin değişken üretimini dengelemek ve arz güvenliğini sağlamak için sağlam ve esnek kapasitenin yanı sıra elektrik depolamaya giderek daha fazla ihtiyaç duyulacak. Eurelectric raporu Hidroelektrik her iki ihtiyaca da cevap verebileceğini gösteriyor.

Hammadde ithalatından son derece bağımsız olan ve vasıflı iş gücü veya Avrupa'da zaten mevcut olan teknolojik yeterlilik gerektiren hidroelektrik, AB'nin enerji bağımsızlığı ve dayanıklı temiz tedarik zincirleri arayışı için çekici bir teknolojidir.

Büyük rezervuarlar ve ilgili nehir tipi tesisler, doğal su akışlarından gelen suyu depolayarak enerji üretimlerini sistemdeki talebe göre uyarlar. Enerji talebinin yüksek olduğu zamanlarda, bir türbini harekete geçirmek ve elektrik üretmek için su serbest bırakılır. Ortalama bir yıla bakıldığında, esnek üretimleri AB'nin toplam elektriğinin yaklaşık %17'sini oluşturmaktadır.

Genel olarak hidro, bugün AB'nin yenilenebilir enerji kaynaklarının %33'ünü temsil ediyor. Her tür hidroelektrik enerji sistemimiz için çok önemli olsa da, bir tür öne çıkıyor: pompajlı depolama.

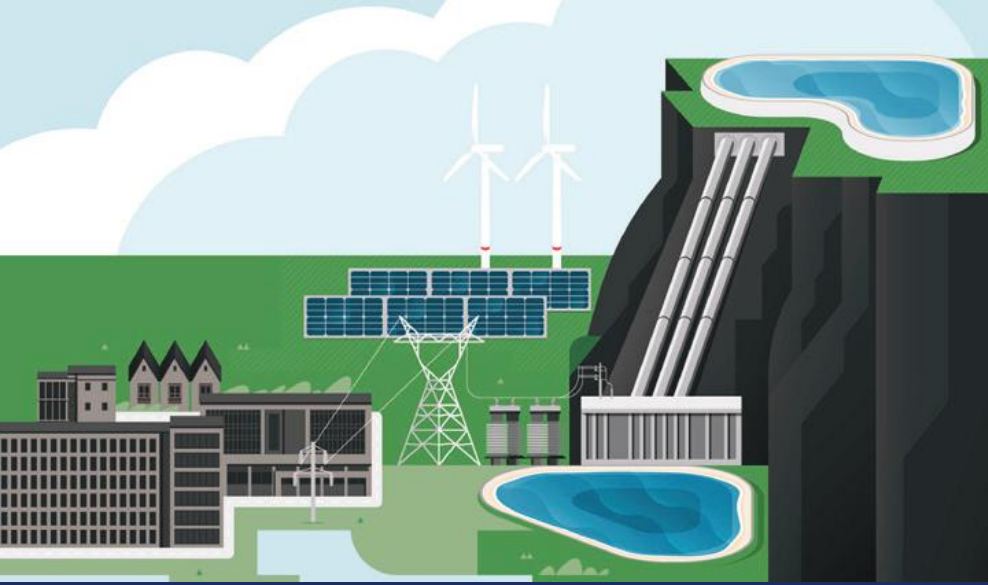
Pompalanan depolama kapasitesinin artırılması

Bugün AB'nin depolama kapasitesinin %90'ından fazlasını sağlayan pompajlı depolama tesisleri açık ara en verimli elektrik depolama kaynağıdır. Fazla elektrik mevcut olduğunda, su yalnızca türbinlere yeniden yönlendirilmek ve yüksek

talep sırasında tekrar elektriğe dönüştürülmek üzere bir alt rezervuardan bir üst rezervuara pompalanır. Bu santraller hidrojene göre çok daha yüksek verimle ve pillerden daha büyük ölçekte çalışıyor. Ayrıca, uygun maliyetlerle sürdürülebilir bir şekilde tasarlanabilir ve inşa edilebilirler.

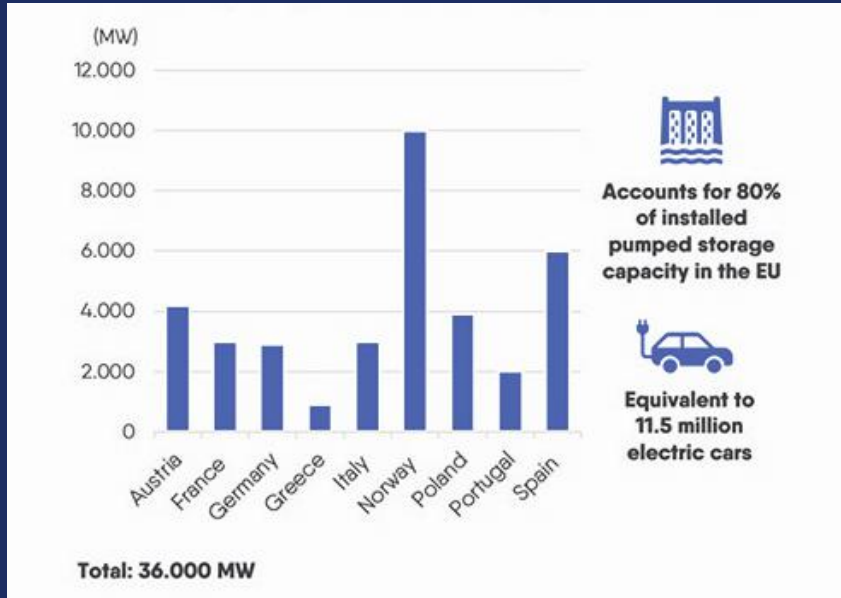
Pompajlı depolama, Avrupa'nın enerji sisteminin karbondan arındırılmasında daha büyük bir rol oynamalıdır. Bu amaca ulaşmanın en iyi yolu, yeni hidroelektrik projeleri geliştirmenin ötesinde, mevcut esnek hidroelektrik sistemlerini yüksek verimliliğe sahip pompalı depolama tesislerine dönüştürmektir.

Hidroelektrik santrallerinin yeniden şekillendirilmesi, mevcut tesislerin çıktısını en üst düzeye çıkarırken sermaye harcamalarını azaltmak için altyapı sinerjilerinden yararlanabilen üreticiler için en ucuz yatırım seçeneğidir.

Ek olarak, bu yükseltmelerin çevredeki ortam üzerinde minimum etkisi olacak ve bu nedenle sahanın yaşam alanlarını ve biyolojik çeşitliliğini koruyacaktır.

36.000 MW kadar yenilenebilir elektrik, yalnızca mevcut rezervuarları iyileştirerek Avrupa çapında dağıtılabilir. Bu, aşağıda gösterildiği gibi, AB'nin halihazırda mevcut olan pompajlı hidro depolama kapasitesinin %80'ine veya 11,5 milyon elektrikli araca eşdeğerdir.

Bazı Avrupa Ülkelerinde PDHES Potansiyel Kapasite

Avrupa'da hâlihazırda devam etmekte olan ve daha yüksek verimlilik, daha az kesinti, daha düşük risk ve doğa için iyileştirmeler açısından umut verici sonuçlar veren birçok dönüştürme projesi devam etmektedir. Örneğin Avusturya, 1.000 MW üretim kapasitesine ve 1.000 MW potansiyel pompa kapasitesine sahip mevcut bir su rezervuarı üzerine inşa edilen yeni bir pompalı depolama tesisi

olan Lünarseewerk II projesini geliştiriyor. Portekiz'de Alto Lindoso'da eski bir türbin, 630 MW üretebilen ve 315 MW pompalayabilen tersine çevrilebilir bir ünite ile değiştiriliyor. Hidroelektrik enerjinin hâlihazırda enerji üretiminin %40'ını oluşturduğu İsveç, İsveç'in toplam hidroelektrik üretiminin %9'una eşit olan 720 MW'lık ek bir kapasite elde etmek için küçük hidroelektrik santrallerini pompalı depolama tesislerine dönüştürüyor.

Bu projelerin tüm Avrupa'da norm haline gelmesi için doğru teşviklerin oluşturulması gerekiyor. En çok ihtiyaç duyulduğu anda esnek hidroelektrik dağıtımını teşvik etmek için kısa vadeli fiyat sinyallerini koruyan bir piyasa bunlardan biridir.

Pompaj hidro depolamanın konuşlandırılmasını hızlandırmak, aynı zamanda daha hızlı izin prosedürleri ve teknolojiye bağımsız gönüllü destek programları aracılığıyla uzun vadeli görünürlüğü ve yatırımcıların güvenini güçlendiren istikrarlı bir yasal ortam gerektirir.

Son olarak, hidroelektrik santrallerinin iyileştirmeleri, çevreye duyarlı uygulamalarla eş zamanlı olarak yürütülmelidir. Doğayı korurken hidro santralleri geliştirmek için pek çok fırsat var.

Onlar hakkında daha fazla bilgi edinmek için "hidrolik kapasiteyi artırma ve biyoçeşitliliği iyileştirme" konulu bir sonraki raporumuzu bekleyin.

Haber için:

https://www.eurelectric.org/news/hydro_shortstory/

CIGRE

Büyük Elektrik Sistemleri Uluslararası Konseyi;

Elektrik kuruluşları, sanayi ve üniversitelerden uzmanları bir araya getirerek elektrik güç sistemleri konusunda uzmanlığın birlikte geliştirilmesi ve paylaşılmasını amaçlayan 1921 yılında kurulmuş uluslararası bir organizasyondur.

GAZI ÜNİVERSİTESİ CIGRE ÖĞRENCİ KULÜBÜ "BOOTCAMP" DÜZENLEDİ

CIGRE'nin üniversitelerde tanınması, CIGRE çalışmalarından öğrencilerin faydalanması amacı ile üniversitelerin elektrik/elektronik mühendisliği bölümlerindeki öğrencilerin bir araya gelmesi ile "CIGRE Öğrenci Kulüpleri" oluşturulmaktadır.

Ankara'da ilk öğrenci kulübü Gazi Üniversitesi elektrik elektronik mühendisliği bölümünde geçtiğimiz aylarda kuruldu. CIGRE Gazi Üniversitesi Öğrenci Kulübü ve Huawei DSC öğrenci toplulukları olarak gerçekleştirilen "Vaka Analizi Bootcamp" i etkinliği 5-6-7 Mayıs tarihlerinde Ankara'da Gazi Teknopark'ta düzenlendi.

Vaka Analizi Bootcamp etkinliğinde ilk günü konuk konuşmacılar Fatma Feyza Seyrek (Huawei Cloud), Dr. F. Figen Ar (3AR Enerji Kimya), Ümit Çetinkaya (TEİAŞ), Kübra Bilgiç (Huawei Developer Manager), Cansu Tekneci (Huawei Geliştirici İlişkiler Uzmanı), Elvan Aygün (Mersus Power Satış Direktörü) katılımcı öğrencileri bilgilendirdikten sonra vaka analizi yapabilecekleri konuyu belirttiler.

Kamp programının ikinci günü öğrenciler projelerini sundu, jüri olarak Gazi Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Elektrik Elektronik mühendisliği bölüm başkanı Prof. Dr. Şevki Demirbaş, Prof. Dr. Mehmet Demirtaş ve Huawei Türkiye'den Feyza Seyrek yer aldı.

Bootcamp etkinliğine katılan 60 öğrenci problem çözme becerileri gelişti, yeni bilgi ve deneyimler kazandı, takım çalışması ve iletişim becerileri gelişti ve zaman yönetiminde deneyim kazandılar.

TESAB tarafından desteklenen Bootcamp etkinliğinde TESAB tanıtımı Ayten Sümer, CIGRE Türkiye Ulusal Komitesi tanıtımı da Hayriye Yüksel tarafından yapıldı.

CIGRE WİE TÜRKİYE DÖNÜŞÜM PANELLERİ-III TOPLANTISI YAPILDI

CIGRE Türkiye WİE tarafından düzenlenen Dönüşüm Panellerinin üçüncüsü 10 Mayıs 2023 tarihinde çevrimiçi olarak düzenlendi. Moderatörlüğü CIGRE Türkiye WİE temsilcisi Dilek Gürsu tarafından yürütülen “Enerji Sektöründe Kadın: Brezilya ve Güney Afrika Cumhuriyeti Deneyim Paylaşımı” konu başlığındaki panelde konuk konuşmacı olarak CIGRE WİE geçen dönem başkanı Khayakazi DIOKA (Güney Afrika Cumhuriyeti) ve CIGRE WİE dönem başkanı Solenge David (Brezilya) yerine Carla Damasceno katıldı.

Ülkelerdeki kadın hakları, enerji sektöründe kadın istihdamı, cinsiyet eşitliği, hükümetlerin bu konudaki politikaları, enerji sektöründe kadın yöneticiler, bir kadın olarak enerji sektöründe çalışmanın deneyimleri, genç kadın mühendislere tavsiyeleri ve enerji sektöründe cinsiyet eşitliği konusunda tavsiyeleri hakkında fikirleri paylaşıldı.

Genel sonuç, kadın haklarının 1930'lardan itibaren gündeme geldiği, enerji sektöründe kadın çalışan sayısının %15-20 civarında olduğu, yönetici sayısının ise %5'lerde olduğu, hükümet politikalarında ve özel sektörde cinsiyet eşitliğinin sağlanması konusunda çalışmalar ve teşvikler olduğu ancak bunun bir süreç olduğu vurgulandı.

Toplantıda ayrıca; Görkem Kızılca Ustalı (SIEMENS – MMO üyesi) ve Cemre Uçar (TWRE) 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli depremden etkilenen 11 ilimizde kadınlarımıza yönelik yardım/destek çalışmaları hakkında bilgi verdi.

TESAB **cigre** **cigre**
Türkiye Women in Energy

CIGRE WİE TR DÖNÜŞÜM PANELLERİ-III
Enerji Sektöründe Kadın: Brezilya ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nden Deneyim Paylaşımı

Solenge DAVID
Brezilya- CIGRE WİE Başkanı

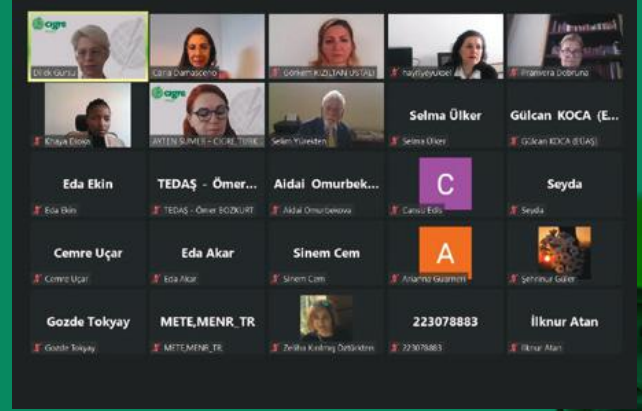
Dilek GÜRSU
CIGRE WİE Türkiye Temsilcisi
Moderatör

Khayakazi DIOKA
Güney Afrika Cumhuriyeti
Eski CIGRE WİE Başkanı

10 Mayıs 2023
14.00-15.30

zoom
Meeting ID: 837 4078 1594
Passcode: CIGRETR

YouTube
CIGRE TÜRKİYE

Toplantı Sunumu için:

<https://www.youtube.com/watch?v=pYfphHnEPro>

The world's leading global event
for sharing power system expertise

PARIS
SESSION 2024
25 - 30 August

CIGRE

CIGRE PARIS SESSION 2024 ÇALIŞMALARINI BAŞLADI

CIGRE'nin en büyük etkinliği olan ve çift yıllarda Paris'de düzenlenen Paris Session 2024 için hazırlık çalışmaları başladı. 25-30 Ağustos 2024 tarihlerinde düzenlenecek Paris Session 2024 için, 2022'de başlayan ve alınan dersler olarak bazı gerekli iyileştirmeleri içeren yapıda düzenlenmesi planlanmaktadır.

2024 Oturumu, aşağıdakilerle ilgili tüm konulara öncelik verecektir:

- 4.0 Endüstri düşüncesi ve yeni 5.0 gelişi,
- dijitalleşmenin etkileyici gelişimi,
- karbonsuz bir topluma ulaşmak için yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılmasına yönelik ihtiyaçla birlikte Aktif Dağıtım Ağlarının çoğalması,
- güç sistemlerinin dayanıklılığını, istikrarını ve güvenliğini korumaya yönelik mutlak ihtiyaç,
- Hidrojen ve Depolama teknolojilerinde yeni son gelişmeler,

CIGRE Paris Session için 16 Çalışma Komitesi başlığı altında 45 konu başlığı ve 134 alt grup kapsamında hazırlayacağınız özet bildirimleri 1 Ağustos 2023 tarihine kadar info@cihreturkiye.org.tr adresine iletebilirsiniz.

<https://www.cigre.org/userfiles/files/Events/2023/CALL%20FOR%20PAPERS%20CIGRE%202024v2.pdf>

<https://www.cigre.org/userfiles/files/Events/2023/2024%20Instructions%20for%20Synopses2.pdf>

ENERJİ SEKTÖRÜNDE YENİ YAYINLAR

2023 yılı başından itibaren siz değerli takipçilerimiz için Bülten'imizde bir bölüm daha açtık. Enerji sektöründe faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası kuruluş ve organizasyonlar tarafından yeni yayımlanan raporların yer alacağı bu bölümün sektöre faydalı olmasını dileriz.

YAYIMLANDIĞI AY	YAYIMLAYAN KURULUŞ	YAYIM ADI	LİNK
MART 2023	SHURA	Türkiye Enerji Dönüşümü Görünümü 2022	https://shura.org.tr/turkiye-enerji-donusumu-gorunumu-2022/
NİSAN 2023	EURELECTRIC	1st Hydropower Short Story : Upgrading EU Hydropower for future needs	https://cdn.eurelectric.org/media/6471/2023-04-25_1st-hydropower-short-story_upgrading-hydropower_final-h-DB2AAA52.pdf
MAYIS 2023	IEA	Europe's energy crisis: Understanding the drivers of the fall in electricity demand	https://www.iea.org/commentaries/europe-s-energy-crisis-understanding-the-drivers-of-the-fall-in-electricity-demand
MAYIS 2023	IRENA	The cost of financing for renewable power	https://www.irena.org/Publications/2023/May/The-cost-of-financing-for-renewable-power
MAYIS 2023	DELOITTE	2023 Renewable energy Industry Outlook	https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/energy-resources/us-eri-renewable-energy-outlook-2023.pdf
MAYIS 2023	DNV	Future-Proofing our Power Grids	https://www.dnv.com/power-renewables/energy-industry-insights/future-proofing-our-power-grids-receipt.html

ÜYELERİMİZDEN

HABERLER

EÜAŞ BÜNYESİNDE KURULAN JENERATÖR FABRİKASI SARGI ÜRETİMİNE BAŞLADI

Ülkemizde farklı büyüklüklerde 700'ün üzerinde hidroelektrik santral ve 400'ün üzerinde termik santral bulunmaktadır. Bu santrallerin elektromekanik teçhizatının kurulumu ve yenilenmesi çoğunlukla yabancı menşei firmalar tarafından yapılmaktadır. Bu da ekonomik, zaman, ulaşılabilirlik konusunda sıkıntılara sebep olmaktadır.

Bu durumun önüne geçmek amacıyla EÜAŞ Genel Müdürlüğüne işletilmekte olan hidroelektrik santrallerinin jeneratörlerinde (nüve, stator sargıları, rotor kutupları ve sargıları, vb.) ortaya çıkan arızayı gidermek ve bakım-onarım ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla 1980'de Sarıyar Hasan Polatkan HES İşletme Müdürlüğü bünyesinde jeneratör atölyesi kurulmuştur.

Sarıyar HES jeneratör atölyesinde stator sargıları F sınıfı olarak, standartlara uygun olarak imal edilmektedir. Tersine mühendislik yapılarak

birçok santralimizin ihtiyacı olan sargı imalatı gerçekleştirilmiştir. İmalatı yapılan teçhizatın sahada montajı ve devreye alınması da EÜAŞ personeli tarafından yapılmaktadır. Jeneratör atölyesi, ülkemizin 'Milli Enerji ve Maden Stratejisi'nde yer alan hedeflerine uygun bir şekilde faaliyetlerine devam etmektedir.

EÜAŞ bünyesinde 46 adet HES ve bu HES'lerde 155 adet ünite bulunmakta olup bu HES'lerin 31 tanesinin yaşı 30'un üzerindedir. Bir hidroelektrik santralin elektromekanik ekipmanının literatürlerde kabul gören ekonomik ömürleri yaklaşık olarak 40 yıldır. EÜAŞ tarafından yürütülen rehabilitasyon projeleri kapsamında 30 yaşının üzerinde olan santrallerin bir çoğunun elektromekanik ekipmanının yenilenmesi yapılmaktadır.

Sarıyar HES jeneratör atölyesinin mevcut kapasitesi ile bir ünitenin hazırlık ve imalat çalışmalarını 4-6 ay içerisinde yapabilmektedir. Bu süreç ünitenin sargı sayısına göre değişmekte olup yıllık ünite üretim sayısı maksimum 3'dür. İmalat ve montaj çalışmalarının aynı ekip tarafından yapılması durumunda ise bu zaman daha da uzamaktadır.

Sarıyar jeneratör atölyesi mevcut kapasitesi ile santrallerin ihtiyacı olan jeneratör rehabilitasyonları yaklaşık 50 yılda tamamlanabilecektir. Santrallerin mevcut yaşları dikkate alındığında bu süre çok uzun olup santrallerin

ihtiyacı olan jeneratör rehabilitasyonlarının dış imkanlar ile karşılanması gerekmektedir. Ülkemizde Sarıyar jeneratör atölyesi dışında büyük güçlü jeneratör imalatı yapabilecek başka bir tesisin bulunmaması jeneratör rehabilitasyonlarının yurt dışı firmalara yaptırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu ihtiyaca binaen EÜAŞ Genel Müdürlüğüne santrallerin jeneratör yenileme çalışmalarının ülkemizin 'Milli Enerji ve Maden Stratejisi'nde yer alan hedeflerine uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla Jeneratör Fabrikası kurulmuştur.

Jeneratör Fabrikasının kurulması ile jeneratör yenileme çalışmaları daha kısa sürede tamamlanacak, daha fazla tasarruf elde edilecek ve ülkemiz kaynaklarının yurt dışına çıkması engellenecektir.

Jeneratör Fabrikası 6.000 m²'lik kapalı alana sahip olup tesiste;

- Ofis alanları
- Robel Bar (Yarım) Tip Sargı İmalat Makinaları
- Kapalı (Diamond) Tip Sargı İmalat Makinaları
- Talaşlı İmalat Makinaları
- Kaynak ve Marangoz Atölyesi
- Test Atölyesi
- Fabrika Yardımcı Araç ve Ekipmanları
- Depo Alanı

yer almaktadır.

Fabrikada jeneratör sargılarına üretim için gerekli olan makine kurulumları tamamlanmış olup ilk jeneratör sargısının üretimi gerçekleştirilmiştir.

III. DAĞITIM SEKTÖRÜ BULUŞMASI GERÇEKLEŞTİ

TEDAŞ Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilen elektrik dağıtım sektörü buluşmalarının üçüncüsü Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin (OEDAŞ) ev sahipliğinde Ankara Bilkent Otel ve Konferans Merkezinde yapıldı.

2019 yılında hayata geçirilen “Aydınlatma Mobil Takip Uygulaması”na entegre edilerek elektrik arızalarının da uygulama üzerinden ihbar ve takibine imkan sağlayan “Elektrik Arıza Takip Uygulamasının” lansmanının da yapıldığı toplantıda; seçim sürecinde enerji arz güvenliği ve alınan tedbirler, afet ve acil durumlara hazırlık, Kahramanmaraş merkezli depremlerinin etki ve sonuçları, çağrı merkezleri memnuniyet anketi, muhtarların EDAŞ'lara erişimi, iş sağlığı ve güvenliği istatistikleri, elektrik şebeke yatırımları ve bölgelerdeki iyileştirmeler ile GES projeleri gibi konular ele alındı.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilen “III. Dağıtım Sektörü Buluşması”, 8 Mayıs Pazartesi günü Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş. (OEDAŞ)'nin ev sahipliğinde Ankara Bilkent Otel ve Konferans Merkezinde gerçekleştirildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez'in video konferans aracılığıyla katıldığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Sayın Abdullah Tancan,

Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Genel Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) Genel Genel Müdürlüğü, Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (ELDER) ve Türkiye genelinde hizmet veren 21 elektrik dağıtım şirketinin temsilcilerinin hazır bulunduğu toplantıda Elektrik dağıtım sektörünün 2022 yılı çalışmaları ve 2023 yılı planlamalarında gelinen aşamanın değerlendirildi.

Seçimde Enerji Arz Güvenliği ve Alınan Tedbirler Konuşuldu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez, seçimlerin güvenilir bir şekilde yapılabilmesi adına Bakanlık ve Dağıtım Şirketlerince alınan önlemlere vurgu yaparak, “14 Mayıs'ta tüm seçmenlerimizin oylarını güven içerisinde kullanabilmesi için Bakanlık olarak bütün kurum ve kuruluşlarımızla ortak çalışmalar yürütüyoruz. Bu süreçlerde Yüksek Seçim Kurulu, il ve ilçe oy toplama merkezleri, seçim kurulları ve adliye binaları başta olmak üzere kritik noktaları besleyen şebeke unsurlarında ivedilikle bakım çalışmaları yapıldı. Yine kritik noktalarda bulunan genel aydınlatma tesislerinin çalışır durumları ve teçhizat kontrolleri tamamlandı. Envanterimize kayıtlı bütün jeneratörlerin durumları belirlenerek gerekli bakım ve onarım işlemleri yapıldı. Ayrıca jeneratörlerimiz kritik noktalar göz önünde bulundurularak operasyon merkezlerimize dağıtıldı. Siber saldırılara karşı gerekli önlemleri de aldık. SCADA ve iletişim altyapısı kontrollerini yaptık. Seçim günü kritik bölgeler için Emniyet Genel Müdürlüğümüzden destek talebinde bulunduk. Seçim günü görev alacak arıza ekip personeli sayılarını belirledik ve kriz merkezlerini oluşturduk. Meteoroloji verilerinin takibini düzenli olarak yapıyoruz. Seçimin güven içerisinde tamamlanması için elektrik tarafında hem Bakanlığımız hem de dağıtım şirketlerimiz hazırlıklarını tamamladı. İnşallah hiçbir sorun yaşanmadan seçim sürecini de tamamlayacağız.” dedi.

Elektrik Arıza Takip Uygulamasının Lansmanı Yapıldı

Toplantıda, 2019 yılında hayata geçirilen Aydınlatma Mobil Takip Uygulamasına entegre edilerek elektrik arızalarının da uygulama üzerinden ihbar ve takibine imkan sağlayan “Elektrik Arıza İhbar Uygulamasının” lansmanı da gerçekleştirildi.

Elektrik Arıza İhbar Uygulamasına ilişkin bilgiler de veren Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez, “Vatandaşların, kullanımına sunulduğu günden bu yana yoğun ilgi gösterdiği ve yüzbinlerce aydınlatma ihbarının en kısa sürede çözümlenmesini sağladığı Aydınlatma Mobil Takip Uygulamasının, ELDER’in de katkılarıyla “Elektrik Arıza İhbar Uygulamasına” dönüştürülen versiyonu, artık elektrik arızalarının da en kısa sürede çözülmesini sağlayacak.

TEDAŞ Genel Müdürlüğümüz tarafından Aydınlatma Mobil Takip Uygulamasında yapılan geliştirme ve entegrasyon sonrasında vatandaşlarımız aydınlatma arızaları dışında; elektrik kesintisi ve elektrik arızalarına ilişkin ihbar yapılması, ihbarın takip ve sorgulaması, abone ve tesisat eklenmesi gibi işlemleri de bu uygulama üzerinden yapabilecek.” ifadelerini kullandı.

Depremde 31 Elektrik Dağıtım Çalışanı Hayatını Kaybetti

Kahramanmaraş merkezli depremlerde afet bölgesinde hizmet veren elektrik dağıtım şirketlerinde görev yapan 31 çalışmamızın hayatını kaybetmesinden dolayı yaşadığı üzüntüyü dile getiren Sayın Dönmez, “6 Şubat’ta ülkemizi ve hepimizi derinden yaralayan büyük bir deprem felaketi yaşadık. Ülkemizi derin bir yasa boğan depremlerde sektörümüz, üzerine düşeni başarıyla yerine getirerek önemli bir sınav verdi. Depremden etkilenmeyen 17 dağıtım şirketimiz depremden etkilenen bölgelerin yeniden enerjilendirilmesi için sahada örnek gösterilecek şekilde büyük bir dayanışma ve özveri

içerisinde çalıştı. Ekiplerimiz uzun bir süre evlerinden ve sevdiklerinden uzak bir şekilde tüm zorluklara göğüs gerdi. Deprem bölgesindeki dağıtım şirketlerinde çalışanların kendileri de deprem mağduru olmalarına rağmen yine de çalışmalarına ara vermediler. Tüm bu yaşananlara sahada bizzat şahit oldum. Bu vesileyle tüm elektrik dağıtım şirketlerimize ve çalışanlarına bir kez daha canı gönülden teşekkür ediyorum.

Depremde hayatını kaybeden elektrik dağıtım şirketi çalışanlarımızın acısını derinden hissediyoruz. Başta çalışanlarımızın aileleri olmak üzere, ELDER’e, bölgede elektrik dağıtım hizmeti sunan Toroslar EDAŞ’a, AKEDAŞ’a, Fırat EDAŞ’a ve Dicle EDAŞ’a ve sektörümüzün tüm paydaşlarına başsağlığı diliyorum. Bu vesileyle de depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza da bir kez daha Allah’tan rahmet diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun. Allah, bu tür acıları bir daha yaşatmasın inşallah.” dedi.

Vatandaş Odaklı Kaliteli ve Etkin Hizmet

Vatandaş odaklı, kaliteli, etkin ve verimli hizmet anlayışının öncelikli hedefleri arasında olduğunu ifade eden Bakan Sayın Dönmez, EDAŞ’ların çağrı merkezinden hizmet alan vatandaşlarımızın memnuniyetlerini ölçen anket sonuçlarına bakıldığında;

- 2022 Nisan ayında 52 puan olarak ölçülen Türkiye Geneli Memnuniyet Puanının, 2023 Nisan ayında 62 puan olarak
- 2022 Nisan ayında 69 puan olarak ölçülen Türkiye Geneli Alo 186 Memnuniyet Puanının, 2023 Nisan ayında 79 puan olarak

ölçüldüğünü belirterek her iki kategorideki bu artışın, yapılan çalışmaların vatandaş odaklı yürütüldüğünü ve dağıtım şirketlerimizin bu hususta gerekli ihtimamı gösterdiğinin bir göstergesi olduğunu belirtti.

Ayrıca Sayın Dönmez; Vatandaş memnuniyetini artırmak amacıyla muhtarlarımıza, “WhatsApp İhbar Hattı” tanımlandığını, özel hatlar sağlandığını ve çağrı merkezlerine erişimde öncelikli olmalarına imkân verildiğini dile getirdi.

Acil Durum Tedbirleri de Ele Alındı

Dört oturum halinde gerçekleşen toplantının sabahki oturumunun ilk bölümünde, Arıza İhbar Uygulaması lansmanı yapılarak, EDAŞ çağrı merkezi memnuniyeti anketi sonuçları, muhtarların çağrı merkezlerine erişimi, 2022 yılına ait şebeke yatırım tavanı ve gerçekleşmeleri, kırsal şebeke yatırım gerçekleşmeleri, planlı bakım gerçekleşmeleri ile ilgili sonuçlar değerlendirildi. Köy/kırsal dağıtım tesisleri ile köy/kırsal trafo postası iyileştirme çalışmalarının değerlendirilmesiyle başlayan ikinci bölümde ise 2022 yılına ait proje onay, kesin kabul ve GES çağrı mektupları başvuruları değerlendirildi.

Öğleden sonra gerçekleşen oturumlarda, LED armatür kullanım hedefleri ve gerçekleşmeleri, bakım takip sistemlerinin TEDAŞ entegrasyonu, şirket bazlı OSOS performans değerleri, iş sağlığı ve güvenliği istatistikleri ile II. Dağıtım Sektörü Buluşmasında dile getirilen taleplerin sonuçları ele alındı. Etkinlik, istek ve öneri & dilek ve temenniler bölümüyle son buldu.

AKEDAŞ AR-GE MERKEZİ TARAFINDAN GELİŞTİRİLEN VTOL İNSANSIZ HAVA ARACI ENVANTERE KATILDI

AKEDAŞ Elektrik Dağıtım A.Ş. Kahramanmaraş ve Adıyaman'ın zorlu arazi koşullarında enerji nakil hatları üzerinde oluşabilecek arızaları hızlı ve etkin bir şekilde tespit edebilme kabiliyetine sahip tamamen yapay zekâ ile donatılmış insansız hava aracını hizmete aldı.

AKEDAŞ
ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.

EPDK tarafından desteklenen projeye AKEDAŞ Elektrik Dağıtım A.Ş. bünyesinde yer alan AR-GE merkezi ile danışman firma tarafından iki yıllık bir çalışmayla geliştirilen İnsansız Hava Aracı (VTOL) özellikleri ile de göz dolduruyor. Görüntü işleme, yapay zekâ ve makine öğrenme kabiliyetlerinin yanı sıra otonom sürüş özellikleriyle de" üst düzey bir teknoloji ile donatılan VTOL dikey kalkış ve iniş gerçekleştirebiliyor. 20 km'lik menzile sahip olan VTOL, 2 saat havada kalma, 500 metre azami irtifa yüksekliği ve 80 km/h hıza ulaşarak göz kamaştırıyor.

Konu ile ilgili değerlendirmelerde bulunan AKEDAŞ Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürü Mustafa Yılmaz, özellikle kırsal kesimde olumsuz hava koşulları ve zorlu arazi yapısı nedeniyle oluşan arızaları tespit etmenin zaman zaman zorluklara neden olduğunu belirterek; "Bu nedenle arkadaşlarımız tarafından yapay zekâ ile donatılan, enerji nakil hatlarımızın daha kolay izlenmesini ve eksiklerinin tespitini yapmak amacıyla geliştirilen insansız hava aracımızın test uçuşu bugün başarı ile gerçekleştirildi" dedi.

Cihazdan beklentilerine de değinen Yılmaz; "Bu cihaz ile ilgili iki husus önemli, birincisi oluşmuş bir arızayı tespit edip onu gidermek; ikincisi ise önleyici bakım için hatlarımızın hassas noktalarını tespit edip müsait şartlarda onların onarımını yapmak. Bu cihazı kullandıkça görüntü ve bilgi aktarımı artacağı için yapay zekâ olumlu ve doğru sonuçlar doğuracaktır." diyerek sözlerini tamamladı.

YIRCALI HOLDİNG VE ÇALIŞANLARINDAN DEPREM BÖLGESİNE TAM DESTEK

Deprem felaketinin ilk gününden bu yana Yırcalı Holding çalışanlarının değerli katkıları ve kurum olarak sağladığımız yardımlarla bölgedeyiz. BEST A.Ş. çalışanlarının kendi paketledikleri yardım kolileri koordineli bir şekilde çalışanların güçlü iş birliği ile ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldı.

Bunun yanında BEST A.Ş. olarak 11 ili etkileyen deprem afeti sonrasında ulusal şebekemizin güçlendirilmesi için bedelsiz olarak bağışlanan 50/62.5MVA,170 kV güç transformatörümüz yerine ulaştı ve BEST Servis Ekibi tarafından kurulumu tamamlandı. Yırcalı Holding ve çalışanları olarak deprem bölgesindeki ihtiyaçlar için desteğimizi sürdürmeye devam ediyoruz.teşekkür ederiz.

ENA TEST MERKEZİ

Bir MITAS Grup şirketi olan ENA Test Merkezi A.S., bosta enerji iletiminde kullanılanlar olmak üzere direk ve kule gibi yapıların birebir ölçekte kurulup mekanik dayanım testlerinin yapılması alanında faaliyet göstermektedir. Alanında uzman ve nitelikli personeli ile grup bünyesine 2022 yılında katılan ENA, bu bağlamda Türkiye'deki ilk Direk Test İstasyonu olma unvanını tasıtmaktadır.

Bununla birlikte dünya üzerindeki sayılı test istasyonu arasındadır. ENA Test Merkezi'nde 80 m yükseklik, 40 m konsol genişliği ve 25 m ayak açıklığına kadar her türlü direğin yük testleri yapılabilmektedir.

ENA Test Merkezi, yüksek teknoloji ile donatılan test sahası ve laboratuvar ekipmanları ile hizmet vererek müşteri memnuniyetini ve güvenilirliğini ön planda tutmaktadır. Mayıs 2023 itibarıyla farklı kapasite ve özelliklerde 14 direğin testini başarıyla gerçekleştirip adını yurt içi ve yurt dışında kısa sürede duyurmayı başaran ENA, dünya çapında hizmet veren bir kuruluş olma yolunda hızla ilerlemektedir.

YERLİ VE MİLLİ E5000 TİP ELEKTRİKLİ LOKOMOTİFİN CER TRANSFORMATÖRÜ

SÖNMEZ TRAFÖ

E5000 elektrikli anahat lokomotifi hem kendi sınıfı hem de Türkiye'nin raylı sistemler serüveni için birçok 'En'i ve 'ilk'i barındırmaktadır. Raylı araç uygulamaları için yerli olarak tasarlanmış en yüksek güçlü cer konverteri, cer transformatörü ve yardımcı güç ünitesi de E5000'nin kabiliyetleri arasında yer almaktadır.

SÖNMEZ TRAFÖ'NUN GURURU

Dilovası Makine OSB'de üretim yapan Sönmez Trafo, TCG Anadolu'dan sonra Türkiye'nin gururu dev bir projeye daha imza attı. Tasarım ve Kritik Bileşenlerin Üretimi Yerli ve Milli E5000 Tip Elektrikli Lokomotifin Cer Transformatörü'nü yerli ve milli imkanlarla üreterek bu önemli projede de yer almanın gururunu yaşadı.

Avrupa Birliği Demiryollarında Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartnamesi (TSI) sertifikasına sahip olmasıyla dikkat çeken, yük ve yolcu taşımacılığı yapabilecek lokomotif, 140 km/s hıza sahip 5 megawatt (MW) yeni nesil bir elektrikli anahat lokomotif olarak benzerlerinden ayrılmaktadır.

Eskişehir 5000 ile anahat lokomotiflerinde yer alan Tren Kontrol ve Yönetim Sistemi, Cer Sistemi, Cer Trafosu, Cer Motoru, Cer Konverteri, Cer Kontrol Ünitesi ve Yardımcı Güç Ünitesi gibi kritik alt bileşenlerin de yerli olarak geliştirilmesi ihracata da kapı aralıyor. E5000 için geliştirilen tüm ana bileşenler ayrı birer ürün olarak ihraç edilebilir kritik teknolojiye sahip olmaları açısından önem taşımaktadır.

MAYIS-HAZİRAN-TEMMUZ 2023

ULUSAL / ULUSLARARASI DÜZEYDE

ETKİNLİKLER

- › **İstanbul, IEEE PES GT&D Conference & Exposition**
<https://ieeegtd.org/>

- › **Roma, CIRED 2023 International Conference & Exhibition on Electricity Distribution - CIRED**
www.cired2023.org

- › **İstanbul, ICCI 2023**
<https://www.icci.com.tr/>

- › **Brüksel, Eurelectric Power Summit**
<https://powersummit2023.eurelectric.org/>

- › **Danimarka, 7th Annual Global Conference on Energy Efficiency**
<https://www.iea.org/events/7th-annual-global-conference-on-energy-efficiency>

eurelectric
Türkiye

www.eurelectricturkiye.org
info@eurelectricturkiye.org

TESAB

TESAB_orgr

tesab.orgtr

CIGRE Türkiye

CigreTurkiye

TESAB

www.tesab.org.tr
tesab@tesab.org.tr

www.cigreturkiye.org.tr
info@cigreturkiye.org.tr

"TESAB Bülten'e üye olmak için tesab@tesab.org.tr adresine e-posta gönderiniz"

YASAL UYARI: TESAB Bülten'de yayımlanan bilgilerin güncelliği, doğruluğu, güvenilirliği ve tamlığı konusunda tüm titiz çalışmalara rağmen, olabilecek hatalardan Türkiye Elektrik Sanayi Birliği (TESAB) hiçbir taahhüt altına girmez ve sorumluluk kabul etmez. TESAB Bülten'de bilgilerin yanlış kullanımı/ yorumlanması sonucunda veya teknik nedenlerle siteye (www.tesab.org.tr) ulaşılamamasından ötürü doğrudan veya dolaylı bir zarar doğması halinde, TESAB'a hiçbir borç, sorumluluk veya mükellefiyet yüklenemez. Bülten'de yer alan görüş ve yorumlar uzmanların kendisine ait olup ilgili olduğu kurumların düşüncelerini yansıtmamaktadır. Telif hakkı ve diğer her türlü hakları TESAB'e aittir. Bülten içerisindeki bilgiler, kaynak bildirmek kaydıyla, kullanılabilir.